

**Notitie : Quickscan flora en fauna Maasstraat
13, Belfeld**

Locatie : Maasstraat 13, Belfeld
Datum : 3 februari 2015
Projectnummer : 211x07112
Opgesteld door : Reinoud Vermoolen

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) is vastgelegd.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit beschermingszones van verschillende typen (waaronder de Goudgroene en Zilvergroene natuurzones) zijn ruimtelijk vastgelegd in het POL welke is vastgesteld op 12 december 2014. De Goudgroene natuurzone vormt het netwerk aan bestaande natuurgebieden (voormalige EHS) en nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. De beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de Zilvergroene natuurzone. In het Provinciaal Natuurbeheerplan zijn de na te streven doelen weergegeven op het gebied van (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en

min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (artikel 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening worden gehouden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 15 januari 2015 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Maasstraat nr 13 langs de Maas aan de rand van de kern Belfeld. En is kadastraal bekend onder 2388 (zie figuur 3 'bestaande en toekomstige situatie'). Op het betreffende perceel is momenteel het pand van het voormalige 'Café Maaszicht' gevestigd, met bijbehorende bedrijfswoning. Het pand is in de huidige situatie niet in gebruik en van binnen gestript.

De Amersfoortcoördinaten van het midden van de locatie zijn 205,2-369,4². De ligging van het plangebied is te zien in de navolgende afbeeldingen (figuur 1 en 2).

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

² De getallen staan respectievelijk voor de x-coördinaat en de y-coördinaat van de linkerbenedenhoek van het betreffende kilometervak.

Figuur 1 en 2. Topografische kaart en luchtfoto met globale locatieaanduiding besluitgebied en directe omgeving

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een vrijstaand pand met parkeerplaatsen aan de oostzijde en een tuin daar ten zuiden van. Een impressie van het plangebied is te zien op onderstaande foto's.

Foto 1.

Foto 2.

Foto 3.

Foto 4.

Toekomstige (geplande) situatie

In het plangebied wordt het bestaande pand afgebroken en vindt vervangende nieuwbouw plaats. Voor de toekomstige situatie zal met handhaving van de tuin geen vegetatie worden weggehaald. In onderstaande figuur is de bestaande en toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 3. Plattegrond plangebied bestaande en toekomstige situatie.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, Natura 2000-gebied 'Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg', ligt op circa 2,75 kilometer ten oosten van het plangebied, net over de grens in Duitsland. Gezien de afstand tot en de aard van de ontwikkeling zijn negatieve effecten op wettelijk beschermde gebieden op voorhand uitgesloten.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet binnen de beschermingszones zoals vastgelegd in het POL 2014. In de planvorming voor deze ontwikkeling hoeft verder geen rekening gehouden te worden met planologische bescherming van natuurwaarden.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit tuin en bebouwing. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen aan de bebouwing (beschermde muurplanten) of in de tuin. De aangetroffen bio-

toop in de tuin is verder niet geschikt voor beschermde soorten planten en deze worden dan ook op voorhand uitgesloten binnen het plangebied voor te komen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt weinig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (mol, huisspitsmuis, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken.

De eekhoorn en steenmarter (beide tabel 2) zijn uit de omgeving bekend. Hiervan zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen in de tuin en de bebouwing. Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het leefgebied voor steenmarter, voor eekhoorn is het plangebied nauwelijks geschikt. Voor overige strenger beschermde soorten (tabel 2 en 3) vormt het plangebied geen geschikt habitat.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Voor de eekhoorn en steenmarter zal met behoud van de tuin geen leefgebied verloren gaan. Negatieve effecten voor de eekhoorn en steenmarter zijn op voorhand uitgesloten.

Vleermuizen

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van diverse soorten zwaar beschermde vleermuizen (allen tabel 3) zoals gebouw bewonende soorten als gewone dwergvleermuis. Het plangebied leent zich voor vleermuizen. Tijdens het veldbezoek is de bebouwing van binnen en buiten nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van invliegopeningen en voor vleermuizen geschikte kruipruimten. Tijdens het onderzoek zijn geen vleermuizen aangetroffen. Uit het onderzoek blijkt tevens dat vleermuizen op enkele plekken eventueel wel de bebouwing in kunnen vliegen (via enkele gaten in de muur), maar dat geschikte kruipruimten die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vaste verblijfplaats verder niet aanwezig zijn binnen de bebouwing.

Het plangebied vormt nauwelijks geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De tuin en de bebouwing binnen het plangebied zal ook geen belangrijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen vormen.

Effectenbeoordeling

Negatieve effecten op potentieel aanwezige vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen de bebouwing zijn met het slopen van de bebouwing uitgesloten. Met de sloop van de bebouwing zullen ook geen vliegroutes of foerageergebied voor vleermuizen verloren gaan. Negatieve effecten zijn op voorhand uitgesloten en nader onderzoek is dan ook niet nodig.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen vogels waargenomen. In de vegetatie in de tuin alsook in de bebouwing kan een enkele algemene soort tot broeden komen. Nestlocaties van vogelsoort met jaarrond beschermde nesten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden uitgesloten. Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het leefgebied van eventueel in de omgeving broedende soorten zoals bijv. huismus.

Effectenbeoordeling

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten.

De tuin binnen het plangebied kan onderdeel uitmaken van het leefgebied van mogelijk in de omgeving broedende soorten als huismus. Gezien het behouden blijven van de tuin zijn negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uitgesloten.

Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten') zoals de gebouw bewonende zwarte roodstaart. De herontwikkeling van het plangebied zal geen zwaar wegend negatief effect hebben op deze soorten.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zal bebouwing worden gesloopt. Het is niet geheel uit te sluiten dat een enkele vogelsoort alsnog tot broeden overgaat in het nu leegstaande pand. Vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat de nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de eventueel binnen het plangebied tot broeden overgaande vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden als broedseizoen. Door het slopen buiten deze broedperiode uit te voeren of door het pand ontoegankelijk te maken voor vogels, wordt het risico op verstoring van een broedsel sterk verminderd. Inspectie voor aanvang werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen zal de kans op verstoring ook sterk verminderen (indien een broedsel aanwezig is, zal gewacht moeten worden totdat de jongen zijn uitgevlogen).

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mag de bebouwing ook tijdens het broedseizoen gesloopt worden.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën is daarmee uitgesloten. Incidenteel voorkomen van een zwervend exemplaar van bruine kikker of gewone pad (tabel 1) binnen het plangebied kan echter niet uitgesloten worden.

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor reptielen, het voorkomen hiervan wordt op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan

dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Voor beschermde ongewervelde soorten heeft het plangebied weinig waarde door het ontbreken van geschikt habitat. Uit het natuuronderzoek blijkt dat er geen beschermde soorten binnen of nabij het plangebied aangetroffen zijn. Het voorkomen van beschermde ongewervelde soorten binnen het plangebied is daarmee met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Conclusie en aanbevelingen

- Van de uit de omgeving bekend zijnde grondgebonden zoogdieren eekhoorn en steenmarter (beide tabel 2) zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen in de tuin en bebouwing. De tuin binnen het plangebied kan uitmaken van het leefgebied. Met het behoud van de tuin in de toekomstige situatie zijn negatieve effecten uitgesloten.
- Uit het veldbezoek blijkt dat er geen potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig kunnen zijn in de bebouwing. Met het slopen van de bebouwing zijn negatieve effecten op vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen dan ook op voorhand uitgesloten. Met de sloop van de bebouwing zullen ook geen vliegroutes of foerageergebied voor vleermuizen verloren gaan. Negatieve effecten voor vleermuizen zijn op voorhand uitgesloten en nader onderzoek is dan ook niet nodig.
- Binnen het plangebied zijn geen nesten of geschikte nestlocaties aangetroffen van vogelsoorten met jaarronde beschermde nesten. Het plangebied maakt mogelijk wel deel uit van het leefgebied van eventueel in de omgeving broedende soorten als huismus. Met het behoud van de tuin is er geen verlies aan eventueel leefgebied. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de aanwezige vegetatie en is niet geheel uit te sluiten dat een enkele vogelsoort alsnog tot broeden overgaat in het nu leegstaande pand. De nesten van vogelsoorten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Voor de binnen het plangebied voorkomende vogelsoorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Door het slopen buiten deze broedperiode uit te voeren of door het pand ontoegankelijk te maken voor vogels, wordt het risico op verstoring van een broedsel sterk verminderd. Inspectie voor aanvang werkzaamheden op aanwezige legfels of nestjongen zal de kans op verstoring ook sterk verminderen (indien een broedsel aanwezig is, zal gewacht moeten worden totdat de jongen zijn uitgevlogen).
- Binnen het plangebied zijn geen zwaardere beschermde soorten planten, vissen, amfibieën, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn echter geen specifieke maatregelen nodig voor zoogdieren, vogels, amfibieën en overige ongewervelden.